

AMB MANS DE BONS AMICS ESCRIC AIXÒ
(Jordi Sarsanedas, una actitud moral)
Isidor Cònsul

Un punt precís per definir l'actitud moral de Jordi Sarsanedas l'he trobat en uns versos del poema dedicat a Josep M. Llompart, de *Cor meu, el món* (1999), que fan: *Mira que et dic: sempre hi haurà / al teu costat el senyor que has servit i serveixes:/ la veritat, la llengua, el poble.* Una declaració contundent que s'ha d'entendre en conjugació reflexiva i com un lema personal per encarar la vida. Tinc la certesa, ara que no hi és, que són versos que el defineixen amb rara perfecció. Només cal dibuixar-ne el perfil per adonar-se'n: poeta, narrador, traductor, home de teatre i agitador cultural, Jordi Sarsanedas pertany a la lleva de la polivalència, una generació de cadells, mentre durà l'ensulsiada de la Guerra Civil espanyola, i abocats a construir, quan estrenaven la joventut, sobre un paisatge cultural de ruïnes i desolació. Una lleva de la polivalència que, a remolc de les circumstàncies, va assumir la necessitat d'abastar molts fronts treballant amb pocs braços.

De Jordi Sarsanedas ens queda l'obra literària, és clar, i no sembla que hi hagi dubtes que la poesia i la narrativa curta que ens ha deixat seran una referència obligada en els anys que vindran. Però ara i aquí, m'agradaria subratllar el paper d'un intel·lectual compromès amb la catalanitat i amb tots els papers de l'auca per barret: home de teatre amb l'Agrupació Dramàtica de Barcelona, lletrista pels primers cantants de la Nova Cançó, redactor en cap de "Serra d'Or", Degà de la Institució de les Lletres Catalanes i president per partida doble al Centre Català del PEN i a l'Ateneu Barcelonès. He tingut la sort de treballar vora seu en algunes d'aquestes entitats i, just ara que patim les incerteses del repte de Frankfurt 2007, voldria posar l'accent en l'esforç de projecció de la literatura i la llengua catalana que es va fer des del Centre Català del PEN en el temps que Jordi Sarsanedas el presidí. Sé el pa que s'hi donava perquè, qui signa aquest paper d'homenatge, hi exercia llavors de secretari. Des d'aquell Centre Català del PEN, entre finals dels anys vuitanta i bona part dels noranta, es va encarar el repte de projectar i prestigiar la literatura i la llengua catalanes mitjançant una doble estratègia: obtenir que el centre català organitzés a Barcelona, l'any 1992, el 57è Congrés Internacional del PEN i, el 1996, la Conferència Internacional de la Declaració Mundial dels Drets Lingüístics.

També em sembla oportú recordar que es va fer coincidir el congrés del 92 amb la setmana de Sant Jordi per mostrar la meravella del dia del llibre a Catalunya a quatre-cents escriptors vinguts de tot el món, entre els quals s'hi comptaven, per citar

alguns noms de relleu, el poeta jueu Iehuda Amichai i els novel·listes Tom Sharpe i Margaret Atwood. Crec que Jordi Sarsanedas va excel·lir com a president del Centre Català del PEN perquè era discret en la forma i contundent en el fons, casava l'elegància d'una actitud militant sense complexos amb el tacte que feia el cas i sintetitzava una generosa vocació de diàleg amb la defensa contundent del senyor que servia: *la veritat, la llengua, el poble*.

A tocar d'aquesta actitud moral, indestruable en el fons i en la forma, Jordi Sarsanedas era un d'aquests esperits en estat de gràcia, tocat per l'alegria de viure: un tipus il·lusionat, un badoc –en el sentit més noble del terme– de l'espectacle quotidià, capaç de meravellar-se davant l'efímera bellesa d'un gir de la llum, amb el traç delicat d'un quadre, la gràcia d'un cos jove o el toc distés d'un paisatge. Era, també, un hedonista refinat que, en un altre dels poemes que estimo, ens ha deixat *això, si vols, / sí et fa servei, / restes de joventut mal esmerçada / i un gust pel vent clar i el vi vermell*.

Isidor Cònsul